

MANTAR ZEHİRLENMELERİ

Özellikle kırsal kesimde yaşayan halk arasında doğada kendiliğinden yetişen mantarları toplayıp yeme alışkanlığı oldukça yaygındır. Bu kişiler şehirlere yerleştiklerinde de bu alışkanlıklarına devam etmektedirler

MANTARLAR GENEL OLARAK İKİYE AYRILIR

- Yenebilir mantarlar
- Zehirli mantarlar

YENEBİLEN MANTARLAR

Agaricus bisporus (Kültür mantarı)

Önerilen bir besindir

nemli bir ihraç malıdır

Ticari bir maldır

ZEHİRLİ MANTARLAR

- Doğada birçok zehirli mantar bulunur
- Amanita phalloides en tehlikeli türlerdendir
- Zehirlenmeden mantar toksinleri sorumludur
Amatoksinler, giromitrin, muskarin, koprin, ibotenik asit, psilosibin, orellanin gibi
- Ölümle sonuçlanan bitkisel kaynaklı zehirlenmelerin % 50'si yabani mantarlardan kaynaklanır

MANTAR ZEHİRLENMESİ

Doğal alanlarda yetişen

Yapısında zehirli madde bulunduran şapkalı mantarların

Taze, kurutulmuş veya konserve olarak, çiğ veya pişirilerek yenmesi sonucunda gelişen

Ölümlle de sonuçlanabilen ciddi zehirlenmelerdir

Özellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında yağışların başlamasıyla acil servislere başvuran hasta sayısı artar

Yenebilen mantarlarla zehirli mantarların kesin ayırıcı özellikleri yoktur

- Halkın zehirli mantarları ayırt etmede belirli inançları vardır
 - ☹ Çok çekici görüntülerde olurlar
 - ☹ Pişirirken gümüş çatal batırılırsa kararır
 - ☹ Yabani hayvanlarca yenmezler
 - ☹ Zehirli mantar koparıldığı zaman iç kısmı mavileşir
 - ☹ Belirli bölgelerde yetişen mantarlar zehirlidir
 - ☹ Yoğurt ile kavrulan mantar zehirlemez
 - ☹ Pişirilen mantarda zehir kalmaz
 - ☹ Mantarı kopart, azcık beklet. Rengi solmazsa ye gitsin
 - ☹ Mantarın içi maviyse yemeyeceksin

Bu inançların hiçbir bilimsel
deęeri yoktur

Uzman olan kişiler tarafından bile
doğada zehirli ve zehirsiz
mantarların ayrımının yapılması
çok zordur

MANTAR ZEHİRLENMELERİNİN BELİRTİLERİ

Zehirlenme belirtileri mantarda bulunan zehrin niteliğine göre değişir

BELİRTİLER

Mantar türlerinin yenmesini takiben

2 saat sonra veya

6 saat sonra ortaya çıkabilir

İLK 2 SAATTE ORTAYA ÇIKAN BELİRTİLER

- Sersemlik
- Uykuya meyil
- Tansiyon düşüklüğü
- Bulanık görme
- Yüz ve boyunda kızarma
- Nabızda artış
- Ağızda metal tadı
- Bulantı ve kusma
- Terleme

YENDİKTEN 6 SAAT SONRA GELİŞEN BELİRTİLER

- Bulantı
- Kusma
- İshal
- Ateş
- Nabız artışı
- Karın ağrısı
- Karaciğer ve böbrek bozuklukları ile bu organlara bağlı belirtiler

III. Sonuçta koma ve ölüm söz konusu olabilir

Bir Mantar Bile

Sizi Organ

Yetmezliğine

Götürebilir

MANTAR ZEHİRLENMELERİNDE TEŞHİS

- Hastanın mantar yeme hikayesi ile zehirlenme bulguları birlikte değerlendirilerek mantar zehirlenmesi olup olmadığına karar verilir
- Yenen mantarın uzman birisi tarafından incelenmesi de teşhise yardımcı olabilir
- Ancak bu konuda yapılacak en doğru hareket, mantar yiyen bir kişide zehirlenme belirtilerinin görülmesi halinde en yakın sağlık kuruluşuna başvurulmasıdır

MANTAR ZEHİRLENMELERİNDE TEDAVİ

- Zehirlenmeler konusunda **114** numaralı **Ulusal Zehir Danışma Merkezi**'nden bilgi alınabilir
- Tedavi genel olarak zehirlenme bulgularına yöneliktir
- Mantar zehirlenmelerinin tedavisine yardımcı olması bakımından, 114 numaralı ulusal zehir danışma merkezi aranarak temin edilecek bir **antidot (panzehir)** bulunmaktadır

MANTAR ZEHİRLENMELERİNE
DİKKAT!

MANTAR ZEHİRLENMELERİNDEN KORUNMA

- Mantar zehirlenmeleri çok basit bir şekilde önlenebilecek bir zehirlenme türüdür
- Zehirlenmenin engellenmesinde tek çare **doğal alanlarda yetişen mantarların yenilmemesi**
- Bunun yerine **kültür mantarlarının tercih edilmesidir**

MANTAR ZEHİRLENMELERİNDEN KORUNMA

- Marketlerden alınan kültür mantarları da eğer hasar görmüş ambalaj içindeyse ya da bozulmuş ve çürümüş ise tüketilmemelidir
- Ülkemizde bazı yabancı mantarlar pazarlarda satılmaktadır. Mantar satışları denetlenmeli ve halkın bilinçlendirilmesi için tedbirler alınmalıdır
- Mantarların alerji ve anafilaksiye neden olabileceği unutulmamalıdır
- Mantarların dış görünümü ile zehirli olup olmadığı ayırımının yapılamayacağı konusunda bilinçli olunmalıdır